

Etäällä rahasta 2

Ilman tiliä

Kerron tässä kokemuksistani elämästä ilman pankki- ja muita kortteja.

Elämä mutkistuu, mutta hankala on sekin huomata miten yhtä aukottomammin muutimme teknisyyden välikappaleiksi tai jopa uhreiksi. En halua olla koneen jatke. Näin minä vastasin yhden kohtalotoverin kysymykseen. Vastaukseksi sain runon (alla)

Hei,

minun järjestelyillä pankkitilittomaksi alkoivat kauan sitten aikaan, kun käteisellä maksaminen oli vielä yleistä.

Sivariin mentäessä avasin tilin, mutta aloin pian tuskailla asian kanssa, että rahoittaisin tilin välityksellä kaikenlaista mistä en pidä.

Mietin ettei perustuslaissa ihmistä pakotetaan käyttämään tiliä, joten sanoin sen irti sivaripaikkani toimistolaisten iloksi (he olivat juuri aloittaneet automatisoidun palkkamaksun v 1985)

Siviilipalveluksen jälkeen hain vähäksi aikaa työttömyyskorvausta, mutta sekin otti päähän ja lopetin senkin.

Tein erilaisia verottomia hanttihommia, joihin silloin ei tarvittu tiliä, koska rahan sai käteisenä. Mutkikkaampi oli lääkärikäynnit, sillä Saksassa se on vakuutusperusteista. En ollut koskaan vakuutettuna paitsi nuorempana vanhempieni perhevakuutuksen kautta.
(Kerran lainasin toisen identiteetin käydäkseni lääkärissä)

Terveyskeskuksissa Suomessa oli vielä 1990-luvun alussa helppo asioida, koska pystyin maksamaan käyntimaksun käteisellä (jos muistan oikein).

Sitten kaikki meni vaikeammaksi. Piti mennä pankkiin maksamaan käteisellä ja kova toimitusmaksu päälle.

Suunnilleen siihen aikaan menin yhteen Marian kanssa ja olen laiskuuttani maksattanut satunaisia maksuja hänen tilinsä kautta.

Tilanne menettelee mutta periaate ja oikeamielisyys kiusaavat usein. Pitäisi panna rahan ylivallalle vastaan aktiivisesti eikä passiivisesti!

Aion pysyä ilman tiliä jatkossakin eikä minulla rahatuloja olekaan. Tulevaisuudesta en kuitenkaan vannoo mitään.

Pitäisin hyvänä jos jotkut kehittäisivät joitain kiertoteknikoita (yhteistiliä, yhteispuhelinliittymiä?) Tai sitten perusteellinen uloshyppy ja oman infrastruktuurin/ vaihdannan luominen.

Kirjoittelin vähän perusteellisemmin, etten yllyttäisi liikaa mutta vain sopivasti.

Kannattaa varmaan kokeilla systemaattisesti ja varautua siihen, että jokunen virkailija suhtautuu kokeiluun pää punaisena.

Paperi- ja kortittomana elämä on täynnä performansseja.

Oli muuten hauska mennä postiin hakemaan pakettia. Kun ei ole passia, ei ajokorttia eikä kelakorttiakaan, en voi todistaa olevani minä. Ei auta, vaikka yleisesti tunnettu henkilö vakuuttaa minun olevani minä. Asiakaspalvelija kävi läpi moni epävarmuuden tilaa kunnes keksii ratkaisun. Siinä minä valtuutin häntä luovuttamaan paketti minulle. Minä paketin lopulta sain.

Yhteiskuntamme kaipaa taidetta ympärilleen, muuten se ei olisi keksinyt farssin.

Tsemppiä vastarannankiiskille!

t. Lasse

***

Hei!

Lähetän tässä Jaakko Rugojevin runon, joka - samoin kuin Rugojevin elämä - on kannustanut minua:

"KIVENÄ KOSKESSA

Jonkun pitää
seisoa kivenä koskessa,
muuten virta voi viedä
rannatkin mennessään.
Ruosteinen sammal jos kylkiin tarttuu
ja harmaa jäkälä kattanee pään,
rajut keväiset tulvat
ja hileet murtuvan jään
kiven pinnan nuoreksi puhdistaa
ja vihertää rannoilla elpynyt maa.

Mitäs siitä,
kuohut jos ryöpsähtää yli
ja tukehtua olet
kosken voimaisaan syliin.
Kunhan lujasti paikallas pysyt
etkä periksi anna,
kukaan järkälettäsi
toiseen paikkaan ei kannaa.

Sinut räjäyttää voidaan ainoastaan.
Kaiku kallioiden kiittää silloin urheaa lastaan."